

ґрунтуватися на національних інтересах України та підпорядковуватися нормам міжнародного права та бути економічно доцільними. Адже за один день не можливо виконати завдання повного переходу на альтернативні, а головне власні джерела енергії, відмовитись від імпорту газу та іноземної інженерної участі у обслуговуванні АЕС, цього не забезпечить навіть ряд кредитів наданих для енергозбереження.

Література

1. Alliance to Save Energy [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ase.org/resources/scalingenergy-efficiency-programs-measurement-challenge>.

2. Веб-сторінка Світового банку для Проекту по енергоефективності в Україні.

<http://web.worldbank.org/external/projects/main?Projectid=P096586&theSitePK=3319376&piPK=64712367&pagePK=64283627&menuPK=3323860&Type=Overview>.

УДК 65.016

e-mail sgarbuz@i.ua

Гарбуз Світлана Вікторівна,
к.х.н., доцент кафедри
менеджменту
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима
Гетьмана», Україна

Svitlana Garbuz,
Ph.D. senior lecturer of
Management Department Kyiv
National Economic University
named after Vadym Hetman

УПРАВЛІННЯ ТЕХНІКО- ТЕХНОЛОГІЧНИМ РОЗВИТ- КОМ ПІДПРИЄМСТВ

MANAGEMENT OF TECHNICAL-TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT OF ENTERPRISES

Анотація. Досліджено стан технічної бази вітчизняних підприємств. Визначено основні завдання управління техніко-технологічним розвитком підприємств.

Ключові слова: технічна база, управління, підприємство, техніко-технологічний розвиток

Abstract. The conditions of technical base of Ukrainian enterprises were investigated. The Fundamental assignment of management of technical-technological development have been determined.

Key words: technical base, management, enterprise, technical-technological development

У сучасних умовах господарювання успішна діяльність виробничого підприємства неможлива без ефективного управління його техніко-технологічним розвитком, який визначають як процес формування і вдосконалення техніко-технологічної бази підприємства, що має бути постійно зорієнтованим на кінцеві результати його виробничо-господарської, комерційної та іншої діяльності і посилення його стійкості до впливу руйнівних сил зовнішнього середовища [1].

Згідно статистичних даних ступінь зносу основних засобів виробництва як складової техніко-технологічної бази (ТТБ) підприємств України продовжував збільшуватися і становив 76,7 % у 2012 році [2]. Аналіз співвідношення обсягів витрат на впровадження техніко-технологічних інновацій до загальних обсягів капітальних інвестицій цих підприємств у придбання машин та обладнання дає змогу стверджувати, що технологічне оновлення вітчизняних промислових підприємств відбувається в основному на старій технологічній основі [3]. Такі тенденції є загрозливими для економіки країни через погіршення конкурентоспроможності продукції вітчизняних товаровиробників. Серед причин, які заважають підприємствам впроваджувати передові промислові технології названо — обмеженість фінансування (44 % опитаних підприємств), низька кваліфікація персоналу (3,4 %), неспроможність керівників різного рівня оцінити нові технології (4,9 %), організаційні та правові проблеми (5,2 %) та відсутність науково-технічної підтримки з боку інших організацій (4,2 %). Проте систематизація та узагальнення даних свідчить про наявність проблем саме в управлінні процесами техніко-технологічного розвитку підприємств.

Аудит та виявлення проблем слід розпочинати з системи управління, яка включає об'єкт, суб'єкт, функції, процеси та структуру управління техніко-технологічним розвитком. З огляду на складність об'єкта управління ТТБ з нього можна виокремити сукупність менш складних об'єктів:

- ◆ технічний рівень обладнання підприємства;
- ◆ рівень технологій процесів виробництва;
- ◆ організаційна структура виробничої підсистеми виробництва.

Цілі та пріоритети технічного розвитку треба визначати згідно із загальною стратегією підприємства на відповідному етапі його функціонування. Конкретні стратегічні напрямки технічного розвитку підприємства можуть бути зв'язані з вирішенням таких завдань:

- підвищення якості виготовленої продукції, забезпечення її конкурентоспроможності на світовому й вітчизняному ринках;
- енергозберігаючих технологій;
- скорочення до максимально можливого рівня затрат ручної праці, поліпшення її умов і безпеки;
- здійснення всебічної екологізації виробництва згідно із сучасними вимогами до охорони навколишнього середовища тощо.

Процес управління розвитком ТТБ повинен гармонізувати з реалізацією основних етапів стратегічного управління підприємством. Під час проведення стратегічного аналізу і формування цілей організації особливу увагу слід звернути на стан ТТБ, який може не відповідати сформованим цілям. Розроблення і реалізація заходів щодо впливу на ТТБ призведе до його розвитку і спрямує на виконання намічених цілей.

На рис. 1 у найзагальнішому вигляді наведено послідовність етапів формування і реалізації стратегічного набору підприємства та зазначено взаємозв'язок з завданнями управління його техніко-технологічним розвитком.

Система менеджменту підприємства, що орієнтована на розвиток ТТБ, вирішує такі важливі завдання, як:

- ◆ постійне оновлення асортименту продукції;
- ◆ оновлення і створення нових виробничих систем;
- ◆ нарощування ефективності виробничо-збутової діяльності.

Ефективне вирішення вказаних завдань буде сприяти лідируванню підприємства на обраних ринках завдяки набутим конкурентним перевагам.

Важливою складовою діяльності з управління техніко-технологічним розвитком підприємства є праця висококваліфікованих технологів і конструкторів, маркетологів, економістів, фінансистів, які виконують специфічні функції з технологічного проектування і конструювання новацій, забезпечення науководослідних і проектно-конструкторських робіт, цінового проектування та калькуляції витрат, просування товару на ринок тощо.

Отже, управління технологічним розвитком передбачає вмілу організацію процесу впровадження технічних і технологічних інновацій. Це потребує особливого, новаторського, антибюрократичного стилю мислення менеджерів організації, зорієнтованого на нововведення, координування та узгодження діяльності зі створення та впровадження новацій усіма структурними ланками та службами.

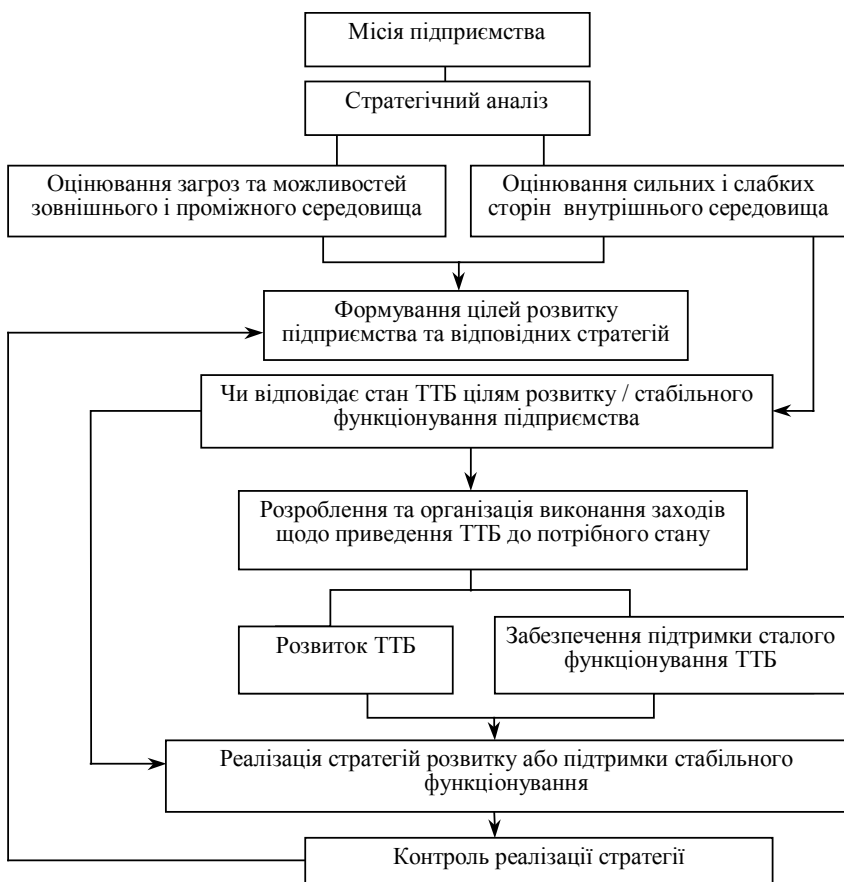

Рис. 1. Послідовність етапів формування стратегічного набору підприємства та взаємозв'язок із завданнями управління його техніко-технологічним розвитком.

Література

1. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства: Підручник / Вид. 2-ге, перероб. та доп. — К.: КНЕУ, 2001. — 528 с.
2. Державний комітет статистики України. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Йохна В. М. Сутність і проблеми інноваційного розвитку вітчизняних промислових підприємств // Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. — Спец. вип. Стратегічні імперативи сучасного менеджменту: у 2 ч. — Ч. 2 — К.: КНЕУ, 2012. — С. 45—56.